

UZASADNIENIE

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniósł pozew o zasądzenie od E. B., pełniącej funkcję członka zarządu oraz likwidatora (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w G., kwoty 49.043,84 zł tytułem należności przysługującej powodowi od ww. spółki, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 lipca 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 16 czerwca 2016 roku Sąd Rejonowy w Gdyni w punkcie I. oddalił powództwo, zaś w punkcie II. zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał na następujące ustalenia faktyczne.

Pozwana od dnia 28 lipca 2008 roku pełniła funkcję prezesa zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G..

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. została założona do organizacji imprezy pod nazwą (...) w G.. Spółka pół roku przed planowaną imprezą zawierała umowy związane z realizacją przedsięwzięcia, a po zakończeniu imprezy i wpłynięciu środków od sponsorów oraz ze sprzedaży biletów, rozliczała się z wierzycielami. Spółka nie posiadała majątku trwałego.

W dniu 16 czerwca 2010 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. jako zleceniodawca zawarła umowę z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. jako zleceniobiorcą na zapewnienie ochrony imprezy masowej (...) w dniach 16 i 17 lipca 2010 roku.

Z uwagi na niekorzystne warunki atmosferyczne podczas imprezy (...) w dniach 16 i 17 lipca 2010 roku wzięło w niej udział tylko kilkaset osób.

W dniu 20 lipca 2010 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wystawił na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością fakturę nr (...) obejmującą należność za ochronę koncertu w kwocie 41.997,28 zł z terminem płatności wyznaczonym na dzień 4 sierpnia 2010 roku.

W dniu 30 września 2010 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jako wierzyciel i (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jako dłużnik zawarły ugodę, na mocy której (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością uznał kwotę 41.997,28 zł wynikającą z faktury nr (...) i zobowiązał się do zapłaty kwoty 41.997,28 zł w dwóch ratach. Pierwsza rata w wysokości 13.769,60 zł miała być płatna do dnia 5 października 2010 roku, zaś druga rata w kwocie 28.227,68 zł miała być płatna w terminie 7 dni po zakończeniu imprezy (...) w 2011 roku, jednakże nie później niż w dniu 5 sierpnia 2011 roku.

Dłużnik w dniu 12 października 2010 roku wpłacił kwotę 13.769,60 zł.

W dniu 12 marca 2012 roku został wydany nakaz zapłaty przez Sąd Rejonowy w Gdyni w sprawie o sygn. akt VI GNC 1476/12 w postępowaniu nakazowym, na mocy którego nakazano, aby (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zapłacił na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 28.227,68 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 5 sierpnia 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.770 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 29 października 2012 roku odrzucono zarzuty pozwanego od nakazu zapłaty. Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2012 roku Sąd Rejonowy w Gdyni nadał klauzulę wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty wydanemu w sprawie o sygn. akt VI GNc 1476/12.

W dniu 13 maja 2011 roku otwarto likwidację (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością a informację o tym zamieszczono w Monitorze S. – Gospodarczym nr (...) z dnia 9 czerwca 2011 roku i wezwano dłużników do zgłaszania wierzytelności w ciągu 3 miesięcy od daty ogłoszenia likwidacji. Likwidatorem została E. B..

W dniu 12 maja 2012 roku uprawomocnił się wpis o wykreśleniu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z rejestru spółek.

Postanowieniem z dnia 4 marca 2014 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gdyni umorzył postępowanie w sprawie z wniosku wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji i ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 85,75 zł oraz koszty zastępstwa adwokackiego w kwocie 600 zł.

Powód wzywał pozwaną do zapłaty kwoty 31.083,43 zł w terminie do dnia 21 marca 2014 roku, ale bezskutecznie.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie przedłożonych przez strony dokumentów zarówno prywatnych, jak i urzędowych, których autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu, a których prawdziwość i treść w toku postępowania nie została skutecznie zaprzeczona przez żadną ze stron.

Sąd pierwszej instancji oparł się na zeznaniach świadków: J. T., R. Ż., D. B. oraz pozwanej, gdyż były jasne, spójne i logiczne.

Przechodząc do merytorycznej oceny żądania pozwu Sąd Rejonowy wskazał, iż w jego ocenie nie było ono zasadne.

Sąd pierwszej instancji zważył, iż w niniejszej sprawie niespornym było, iż z dniem 12 maja 2012 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością utraciła swój byt prawny. Uznano, iż powyższe oznacza, że nie mogło się uprawomocnić orzeczenie wydane w sprawie o sygn. akt VI GNc 1476/12 o odrzuceniu zarzutów wobec spółki, gdyż w dacie jego wydania spółka już nie istniała. Nie mógł zatem się uprawomocnić nakaz zapłaty wydany w tej sprawie. Wskazano, iż powyższe oznacza, że powód nie dysponuje prawomocnym tytułem egzekucyjnym wobec spółki, której członkiem zarządu i likwidatorem była pozwana.

Sąd Rejonowy wskazał następnie, iż istotą sporu w tych okolicznościach jest kwestia, czy i ewentualnie w jakim zakresie w drodze wyjątku są dopuszczalne odstępstwa od zasady, że wierzyciel spółki, pozywający członków zarządu, z powołaniem się na bezskuteczną egzekucję zobowiązania spółki, powinien dysponować stwierdzającym to zobowiązanie tytułem egzekucyjnym przeciwko spółce, i czy w sprawie są podstawy do takiego wyjątkowego odstępstwa. Sąd Rejonowy zważył, iż w wyroku z dnia 13 grudnia 2006 roku (II CSK 300/06) Sąd Najwyższy dopuścił w drodze wyjątku od tej zasady możliwość samodzielnego „przesłankowego” ustalenia istnienia niewyegzekwowanego zobowiązania spółki wobec powoda w sprawie przeciwko członkom zarządu w przypadku, gdy najpierw, ze względu na toczące się postępowanie upadłościowe spółki, nie mógł on jej pozwać o zapłatę przysługującej mu wobec niej wierzytelności, a jedynie zgłosić przysługującą mu wobec niej wierzytelność według przepisów prawa upadłościowego, co uczynił, w związku z czym została ona wciągnięta na listę wierzytelności, zaś później, po ukończeniu postępowania upadłościowego bez zaspokojenia zgłoszonej wierzytelności, nie miał on, praktycznie rzecz biorąc, możliwości uzyskania, stanowiącego tytuł egzekucyjny wobec upadłego, wyciągu z ustalonej listy wierzytelności, ze względu na dokonane wkrótce (przed upływem miesiąca) wykreślenie spółki z Krajowego Rejestru Sądowego. Sąd Rejonowy uznał, iż w niniejszej sprawie brak podobnych okoliczności sprawy. Uznano, iż niespornym jest, że wobec spółki (...) nie toczyło się postępowanie upadłościowe, doszło natomiast do utraty jej bytu prawnego w trakcie postępowania w sprawie o sygn. akt VI GNc 1476/12. Wskazano jednak, iż sama utrata bytu prawnego przez spółkę nie daje podstaw do odejścia od wymogu przedłożenia przez wierzyciela spółki tytułu egzekucyjnego stwierdzającego niewyegzekwowane przez niego zobowiązanie spółki. Zaznaczono, iż brak w określonej sytuacji przesłanek odpowiedzialności członków

zarządu na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. nie wyłącza bowiem ich odpowiedzialności odszkodowawczej według innych przepisów – także art. 415 k.c. Reasumując, Sąd pierwszej instancji wskazał, iż skoro powód nie dysponuje tytułem egzekucyjnym wobec spółki (...), nie może dochodzić swego roszczenia od pozwanej na podstawie art. 299 k.s.h.

W dalszej kolejności wskazano, iż powód w piśmie z dnia 21 października 2015 roku podał jako podstawę swego roszczenia również art. 415 k.c. Sąd Rejonowy zważył, iż powód obciążony był udowodnieniem, że pozwana jako członek zarządu albo likwidator nie złożyła wniosku o ogłoszenie upadłości w terminie 30 dni od dnia kiedy wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości i z tej przyczyny poniósł szkodę i w jakiej wysokości. Uznano, iż ustalenie tej przesłanki wymagałoby jednak przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego. Powód jednak takiego wniosku nie złożył. Sąd Rejonowy ocenił zatem, iż powód nie wykazał przesłanek z art. 415 k.c. uzasadniających odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanej.

Reasumując, Sąd pierwszej instancji uznał, iż roszczenie powoda wobec pozwanej nie jest zasadne ani na podstawie art. 299 k.s.h., ani art. 415 k.c. W konsekwencji w punkcie I. wyroku Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo w całości, przyjmując za podstawę prawną treść art. 299 § 1 k.s.h. stosowany a contrario i art. 415 k.c. stosowany a contrario.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., zasądzając w punkcie II. wyroku od powoda jako strony przegrywającej proces na rzecz pozwanej zwrot poniesionych przez nią kosztów procesu. Sąd Rejonowy wskazał, iż nie znalazł podstaw do przyznania podwójnych kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód, zaskarżając go w całości i zarzucając:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 299 § 1 k.s.h. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu przez sąd pierwszej instancji, że w okolicznościach faktycznych rozpoznawanej sprawy konieczną przesłanką odpowiedzialności członka zarządu/likwidatora (tu: pozwanej) za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na gruncie powyższego przepisu jest posiadanie przez wierzyciela (tu: powoda) tytułu egzekucyjnego przeciwko tej spółce oraz że wykreślenie spółki – dłużnika z rejestru przedsiębiorców wyłącznie w wyniku świadomych działań likwidatora będącego jedynym właścicielem (tu: pozwanej) – przed uzyskaniem przez wierzyciela (tu: powoda) tytułu egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi – spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, po wdaniu się pozwanej działającej w imieniu tej spółki w spór, nie stanowi szczególnego wypadku uzasadniającego odstępstwo od zasady, według której wierzyciel dochodzący roszczeń przeciwko członkom zarządu spółki na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. musi legitymować się tytułem egzekucyjnym przeciwko spółce,

2. art. 415 k.c. w zw. z art. 285 k.s.h. poprzez jego błędne niezastosowanie w sytuacji, gdy zebrany i niekwestionowany przez obydwie strony materiał dowodowy w sprawie wskazywał na świadome nieprawidłowe zainicjowanie i prowadzenie przez pozwaną postępowania likwidacyjnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, z naruszeniem praw niektórych wierzycieli w tym powoda, co wynikło z nierozpoznania przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy;

II. naruszenie przepisów postępowania tj.:

1. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wyjaśnienia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dokonanej przez sąd pierwszej instancji interpretacji pojęcia „szczególnie uzasadnionego wypadku” w rozumieniu przedstawionym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2006 roku (II CSK 300/06), oraz przyczyn, dla których zdaniem Sądu okoliczności uzasadniające jego przyjęcie w niniejszej sprawie nie zachodzą zwłaszcza wyjaśnienia na czym miałyby polegać rozbieżność („brak odniesienia”) między stanem faktycznym będącym przedmiotem rozpoznania przez Sąd Najwyższy oraz stanem w niniejszej sprawie, w sytuacji gdy istnieje wyraźna analogia tych stanów wyrażająca się w zaistnieniu niezależnych od wierzyciela okoliczności formalnych, obiektywnie uniemożliwiających wierzycielowi uzyskanie tytułu

egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi pomimo prawidłowo podejmowanych bez zwłoki działań windykacyjnych w formie wezwania dłużnika do zapłaty natychmiast po zapadnięciu terminu wymagalności roszczenia oraz wniesienie powództwa przeciwko spółce znajdującej się w stanie likwidacji,

2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niezgodność ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji z materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w szczególności poprzez ustalenie, że powód nie udowodnił podstawy faktycznej swojego roszczenia,

3. naruszenie art. 228 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku przyczyn pominięcia istotnych dowodów zgłoszonych przez powoda, tj. dokumentacji z akt rejestrowych (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (w tym sprawozdania likwidatora z przeprowadzonej likwidacji spółki z dnia 21 grudnia 2011 roku, bilansu aktywów i pasywów na dzień 9 grudnia 2011 roku oraz 13 maja 2011 roku) oraz zarzutów od nakazu zapłaty podpisanych przez pozwaną w sprawie z powództwa powoda przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) zgłoszonych na okoliczność posiadania przez pozwaną pełnej świadomości o istnieniu wymagalnego zobowiązania wobec powoda zarówno w trakcie pełnienia funkcji członka zarządu jak i likwidatora ww. spółki,

4. naruszenie art. 229 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę materiału dowodowego:

a) z pominięciem dowodów wskazanych w punkcie 3. powyżej,

b) z pominięciem faktu przyznanego przez stronę pozwaną w zeznaniu na ostatniej rozprawie w zakresie istnienia przesłanki do ogłoszenia upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością po zakończeniu imprezy (...) w 2010 roku, w lipcu 2010 roku, tj. przed postawieniem tej spółki w stan likwidacji (protokół rozprawy z dnia 7 czerwca 2016 roku od słów „Nie złożyliśmy wniosku o ogłoszenie upadłości, bo spółka nie miała żadnego majątku (...) przed i po imprezie spółka nie miała pieniędzy”),

c) z pominięciem zeznań D. B. (protokół rozprawy z dnia 7 czerwca 2016 roku od słów „Z tego co wiem (...) zostało wszystko zapłacone”) i dowodu z dokumentacji finansowej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) (bilans aktywów i pasywów za okres poprzedzający zgłoszenie wniosku o likwidację od dnia 1 stycznia do dnia 13 maja 2011 roku sporządzony na dzień 13 maja 2011 roku w pozycji pasywów dot. porównania krótkoterminowych zobowiązań wobec podmiotów niepowiązanych, które w tym okresie zmniejszyły się z 409.288,78 zł do 177.132, 71 zł) potwierdzających jednoznacznie, że w trakcie zarządzania (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością pozwana jako członek zarządu lub likwidator dokonała spłat wybranych zobowiązań z pominięciem niektórych wierzycieli (w tym powoda) pomimo świadomości niewypłacalności spółki od zakończenia imprezy (...) w 2010 roku będącej źródłem zobowiązania wobec powoda (zeznania pozwanej od słów „Nie złożyliśmy wniosku o ogłoszenie upadłości, bo spółka nie miała żadnego majątku (...) przed i po imprezie spółka nie miała pieniędzy”), a tym samym sprzecznie z prawem wykonywała swoje obowiązki w zakresie zarządzania spółką, czym w sposób zawiniony naraziła powoda na szkodę,

5. naruszenie art. 227, art. 232 i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez pominięcie rozpoznania zgłoszonej i udowodnionej przez powoda istotnej dla sprawy okoliczności świadomego nieprawidłowego wykonywania obowiązków członka zarządu i likwidatora (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przez pozwaną i świadomego pozbawienia powoda możliwości przeprowadzenia prawidłowego procesu windykacji należności.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości, zgodnie z treścią pozwu oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania za instancję odwoławczą, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za instancję odwoławczą.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 20 grudnia 2016 roku pozwana wniosła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja powoda okazała się być o tyle zasadna, iż skutkowałą uchycieniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Jako zasadny ocenić należało sformułowany przez apelującego zarzut nierozpoznania przez Sąd Rejonowy istoty niniejszej sprawy. Zgodnie z treścią art. 386 § 4 k.p.c. sąd drugiej instancji może fakultatywnie uchylić zaskarżony wyrok i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. W postanowieniu z dnia 26 listopada 2012 roku (III SZ 3/12, L.) Sąd Najwyższy wskazał, że nierozpoznanie istoty sprawy zachodzi wówczas, gdy sąd pierwszej instancji: 1) rozstrzygnął nie o tym, co było przedmiotem sprawy; 2) zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania; 3) pominął całkowicie merytoryczne zarzuty zgłoszone przez stronę; 4) rozstrzygnął o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej i prawnej niż zgłoszona w pozwie; 5) nie uwzględnił (nie rozważył) wszystkich zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych, czy prawnych rzutujących na zasadność roszczenia powoda (por. także orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 roku, II CKN 897/97, z dnia 20 lipca 2006 roku, V CSK 140/06, z dnia 7 maja 2009 roku, I CSK 513/09).

Trafnie skarżący wywodzi, iż Sąd Rejonowy pominął w swych rozważaniach istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy okoliczności towarzyszące wykonywaniu przez pozwaną obowiązków likwidatora (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w G., w kontekście odpowiedzialności pozwanej za poniesioną przez powoda szkodę na podstawie art. 415 k.c., mimo powoływania ww. okoliczności przez stronę powodową w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, m.in. w piśmie procesowym z dnia 21 października 2015 roku (k. 53-56). Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika co prawda, iż Sąd pierwszej instancji dostrzegł, że jako podstawę dochodzonego roszczenia powód wskazywał obok art. 299 k.s.h. również art. 415 k.c., niemniej Sąd ten ograniczył swe rozważania w tym zakresie jedynie do aspektu statuowanej w art. 21 ust. 3 ustawy Prawo upadłościowe odpowiedzialności członków zarządu lub likwidatorów spółki za szkodę wyrządzoną wskutek niezłożenia wniosku o ogłoszenia upadłości w terminie określonym w ust. 1 ww. artykułu. Tymczasem naruszenie przez likwidatora dyspozycji powoływanej przez skarżącego przepisu art. 285 k.s.h. również może spowodować powstanie jego odpowiedzialności wobec osób trzecich w oparciu o art. 300 k.s.h.

Zgodnie z treścią art. 285 k.s.h. sumy potrzebne do zaspokojenia lub zabezpieczenia znanych spółce wierzycieli, którzy się nie zgłosili lub których wierzytelności nie są wymagalne albo są sporne, należy złożyć do depozytu sądowego. Przepis ten wskazuje w jaki sposób spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji ma obowiązek dokonać zaspokojenia lub zabezpieczenia znanych jej wierzycieli, określając trzy kategorie wierzycieli: ci, którzy są spółce znani, lecz się nie zgłosili; ci, których wierzytelnością są niewymagalne oraz ci, których wierzytelności są sporne. Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę stoi jednak na stanowisku, iż spółka zobligowana jest zaspokoić znanych sobie wierzycieli, którym przysługują w stosunku do spółki wymagalne i niesporne wierzytelności, bez względu na fakt czy dokonali oni zgłoszenia wierzytelności w terminie określonym w art. 279 k.s.h. Dopiero gdyby zapłata takiej należności na rzecz wierzyciela była z jakiegokolwiek względu niemożliwa, likwidatorzy winni złożyć do depozytu sądowego sumę niezbędną do jej dokonania (taki pogląd prezentują również: A. Kidyba [w:] A. Kidyba, Komentarz KSH, t. II, 2013, s. 1016; M. Rodzynkiewicz [w:] M. Rodzynkiewicz, Komentarz KSH, 2012, s. 541 oraz J.P. Naworski [w:] Potrzeszcz, Siemiątkowski, Komentarz KSH, t. II, 2011, s. 645–646, Nb 2 i 3). Skoro bowiem regulacja zawarta w art. 282 § 1 k.s.h. określając niezbędne czynności likwidacyjne nakłada na likwidatorów m.in. obowiązek wypełnienia zobowiązań spółki, bezprzedmiotowe jest składanie do depozytu sądowego (które obarczone jest nadto obowiązkiem uiszczenia opłaty sądowej od wniosku) sumy niezbędnej do zaspokojenia znanego spółce wierzyciela posiadającego w stosunku do spółki wierzytelność niesporną i wymagalną, jeśli spełnienie roszczenia do rąk wierzyciela nie jest niemożliwe. Wbrew temu co zdaje się sugerować pozwana, niezgłoszenie przez wierzyciela przysługującej mu wierzytelności w wyznaczonym terminie nie wywołuje skutku w postaci zwolnienia spółki z długu, jak i nie skutkuje wygaśnięciem zobowiązania. Likwidatorzy spółki, która w okresie likwidacji nie traci swojej osobowości prawnej, zobligowani są zapewnić, aby spółka zachowała się stosownie do treści stosunków

prawnych, których jest stroną. Nie ulega przy tym wątpliwości Sądu drugiej instancji, iż wierzytelność powoda w stosunku do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w G. o zapłatę kwoty 28.227,68 zł tytułem części wynagrodzenia za świadczone usługi ochrony objętego fakturą VAT nr (...) była zarówno niesporna, jak i wymagalna od dnia 5 sierpnia 2010 roku. O niespornym charakterze ww. wierzytelności świadczy chociażby fakt zawarcia przez ww. spółkę oraz powoda ugody z dnia 30 września 2010 roku, w której (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością uznała ww. wierzytelność powoda i zobowiązała się do jej zapłaty „w terminie 7 dni po zakończeniu imprezy (...), jednakże nie później niż do dnia 5 sierpnia 2011 roku” (k. 62-63). Co więcej, ww. spółka umieściła wierzytelność powoda w pełnej wysokości na liście zobowiązań ww. spółki w sprawozdaniu likwidacyjnym z dnia 21 grudnia 2011 roku (k. 106-109). W punkcie 5. ww. ugody strony oświadczyły, iż w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat, cała należność staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami. Wobec nieuiszczenia należności w terminie określonym ugoda, wierzytelność powoda o zapłatę kwoty 28.227,68 zł stała się zatem wymagalna w dniu następującym po dniu określonym jako termin płatności należności wskazany w treści ww. faktury VAT, tj. w dniu 5 sierpnia 2010 roku. Znamienne jest, iż sama pozwana we wniesionym sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym przyznała, iż (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) posiadała środki na zaspokojenie powoda. Okoliczność dysponowania przez ww. spółkę środkami pieniężnymi na zaspokajanie interesów wierzycieli przed rozpoczęciem postępowania likwidacyjnego spółki potwierdza zaś bilans aktywów i pasywów ww. spółki za okres od dnia 1 stycznia 2011 roku do dnia 13 maja 2011 roku sporządzony na dzień 13 maja 2011 roku (k. 75). Z porównania pozycji pasywów obejmujących krótkoterminowe zobowiązania spółki wobec podmiotów niepowiązanych na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz na miesiąc maj 2011 roku wynika, iż w okresie tym ww. zobowiązania zmniejszyły się z kwoty 409.288,78 zł do kwoty 177.132,71 zł, tj. o kwotę 232.156,07 zł. Pomimo powyższego, powodowa spółka nie uzyskała zaspokojenia przysługującej jej wierzytelności w jakimkolwiek zakresie.

Mimo przytoczenia przez powoda w toku postępowania pierwszoinstancyjnego ww. argumentacji Sąd Rejonowy nie dokonał ustaleń faktycznych dotyczących zaniechań pozwanej pełniącej funkcję likwidatora (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w G., a w konsekwencji nie rozważył również czy zarzucane zaniechania, naruszające regulacje zawarte w art. 282 § 1 k.s.h. oraz art. 285 k.s.h., stanowiły czyn niedozwolony, o jakim mowa w art. 415 k.c., a także czy szkoda doznana przez powoda pozostaje z nim w normalnym związku przyczynowym, w myśl art. 361 § 1 i 2 k.c. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż bezprawność czynu definiowana jest jako naruszenie norm powszechnie obowiązujących – reguł postępowania wyznaczonych przez nakazy i zakazy wynikające z norm prawa pozytywnego, w szczególności prawa cywilnego, karnego, administracyjnego, pracy, finansowego itp. oraz nakazów i zakazów wynikających z zasad współżycia społecznego. Bezprawność polega nie tylko na przekroczeniu mierników i wzorców wynikających z wyraźnych przepisów, zwyczajów, ale polega także na naruszeniu zasad współżycia społecznego (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 lutego 2004 roku, IV CK 40/03, LEX nr 151636; z dnia 20 stycznia 2009 roku, II CSK 423/08, LEX nr 527191; z dnia 6 lutego 2014 roku, I CSK 201/2013, LEX nr 1523426). Zdaniem Sadu Okręgowego, w kontekście odpowiedzialności deliktowej pozwanej w oparciu o treść art. 415 k.c., przedmiotem oceny Sądu Rejonowego winna być również dopuszczalność zainicjowania przez pozwaną postępowania likwidacyjnego reprezentowanej przez nią spółki. Założeniem postępowania likwidacyjnego jest bowiem zaspokojenie lub zabezpieczenie roszczeń wszystkich wierzycieli – w wypadku uznania, iż majątek spółki nie jest do tego wystarczający, reprezentanci spółki powinni złożyć wnioski o ogłoszenie jej upadłości (por. m.in. R. Pabis [w:] J. Bieniak, M. Bieniak, G. Nita – Jagielski, Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Wyd. 4, Warszawa 2015, Legalis).

Wobec konieczności uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, bezcelowe jest odnoszenie się do pozostałych zarzutów sformułowanych przez skarżącego w wywiezionym środku odwoławczym. Powyższe nie oznacza jednak, iż ponownie rozpoznając niniejszą sprawę Sąd pierwszej instancji nie powinien baczyć na ich treść.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. należało orzec jak w sentencji wyroku.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, na podstawie materiału dowodowego zaofiarowanego przez strony procesowi Sąd Rejonowy podda wszechstronnej i zgodnej z zasadami logiki ocenie zgromadzony w sprawie materiał dowodowy,

ponadto ustosunkuje się do wszystkich twierdzeń i zarzutów stron. W szczególności Sąd pierwszej instancji oceni, czy ww. działania i zaniechania pozwanej były sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym, tj. bezprawne w rozumieniu art. 415 k.c., czy szkoda definiowana przez powoda w toku niniejszego postępowania powstała z winy pozwanej, czy pomiędzy ww. szkodą a ewentualnym deliktem pozwanej zachodzi adekwatny związek przyczynowy oraz ustali wysokość ewentualnej szkody. Sąd Rejonowy dokona również oceny dopuszczalności zainicjowania przez pozwaną postępowania likwidacyjnego reprezentowanej przez nią spółki w świetle okoliczności niniejszej sprawy, w kontekście odpowiedzialności deliktowej statuuowanej w art. 415 k.c. Zależnie od wyniku przeprowadzonej oceny Sąd ten wyda rozstrzygnięcie odpowiadające właściwym przepisom prawa materialnego.